

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van het kerkhof omheen de Sint-Pancratiuskerk met ommuring, hekpijlers, graftekens en 2 leilindes in Kraainem

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, 1, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 6 november 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van het als monument te beschermen kerkhof omheen de Sint-Pancratiuskerk met ommuring, hekpijlers, graftekens en 2 leilindes te KRAAINEM;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 3 april 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische, de artistieke, de volkskundige, de sociaal-culturele en de wetenschappelijke waarde als monument:

Kerkhof omheen de Sint-Pancratiuskerk met ommuring, hekpijlers, graftekens en twee leilindes, gelegen in

Kraainem, Arthur Dezangrélaan 20/2

bekend ten kadaster:

Kraainem, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummers 191W (deel), 197D en het openbaar domein (deel)

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Historisch kerkhof vermoedelijk teruggaand tot de stichting van de parochie en kerk in de 9de eeuw. De huidige context met gedeeltelijke ommuring en gedeeltelijk omhaagd gaat minstens terug tot het midden van de 18de eeuw. De begraafplaats bleef in gebruik doorheen de hele 18de en 19de eeuw daar de nieuwe wetten en decreten van Jozef II en Napoleon niet op landelijke gemeentes van toepassing waren. Het kerkhof fungeerde als gemeentelijke begraafplaats tot in de jaren '30 van de 20ste eeuw met een voorlopig laatste bijzetting in 2010 (fam. Jourdain). De aanwezige graftekens herinneren aan de lokale geschiedenis dankzij de grafsite voor de Soeurs de la Charité de Namur, een pastoor en illustere families die in Kraainem woonden: Jourdain, Van Ophem, of die ervoor kozen er begraven te worden: familie van Werveke.

Artistieke waarde:

Op het kerkhof bleven enkele grafmonumenten van belangrijke families bewaard. Ze getuigen van de funeraire artistieke traditie in de 20ste eeuw met een concentratie aan sarcofagen, maar ook een sippe van de familie van Werveke en oudere grafplaten die vermoedelijk uit de kerk komen zoals die van de familie Van Ophem. Zij getuigen van een oudere traditie waarbij het epitaaf of grafschrift werd ingehouwen in de grafplaat.

Volksculturele waarde:

De plaatsing van lindes langs het kerkpad, bij kapellen en boerderijen is een frequent voorkomend fenomeen. De boom wordt gebruikt gezien als beschermende boom.

Sociaal-culturele waarde:

De aanwezigheid van het kerkhof rond de kerk getuigt van de katholieke Kerk die eeuwenlang aanwezig was in de levens van de Kraainemse bevolking; van geboorte tot graf. De resterende graftekens zijn getuigen van de Napoleontische wet die toeliet eeuwigdurende concessies aan te kopen en imposante graftekens op te richten. Iets waar enkel de rijke lagen van de bevolking gebruik konden van maken. De oudere grafplaten 17de-18de eeuw getuigen dan weer van de gewoonte om in de kerk begraven te worden.

Wetenschappelijke waarde:

De begraafplaats gaat mogelijk terug tot de 9de eeuw. De kans is dan ook groot dat onder het maaiveld een belangrijk depot aan historische menselijke resten aanwezig is dat zo'n 1200 jaar overspant. Begravingen binnen de kerk getuigen minstens van een begraving tot de 18de eeuw. Het is een mogelijk depot van grote antropologische

waarde. Beide lindes langs het kerkpad hebben een belangrijke wetenschappelijke erfgoedwaarde met hun omtrek van 274 cm en 252 cm op een hoogte van 150cm.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel, 30 SEP. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a long horizontal stroke at the end.

Geert BOURGEOIS